

Chauffeurs krijgen les over dierenleed

Dierenrechtenbeweging Eyes on Animals en transportbedrijven slaan de handen ineen. De chauffeurs gaan op cursus bij de dierenactivisten. Wie vee vervoert, kan best begaan zijn met beesten.

REPORTAGE

Marten van de Wier

Deurne

Twee dames van de dierenrechtenbeweging zitten aan een tafel achter een projectiescherm. Het zaaltje druppelt vol met zo'n zestien mannelijke vrachtwagenchauffeurs. Ze zoeken een plekje zover mogelijk van de vrouwen vandaan. „Als je vervelend bent, moet je vooraan komen zitten”, grapt Margreet Steendijk van Eyes on Animals, om het ijs te breken.

De mannen lachen voorzichtig. „Het wordt misschien een beetje radicaal voor jullie”, waarschuwt Lesley Moffat van Eyes on Animals. Twee werelden komen bij elkaar in een zaaltje boven een restaurant in het Brabantse Deurne. De komende drie uur horen de chauffeurs hoe ze diervriendelijk met hun vracht moeten omgaan.

Veevervoer blijft een open zenuw. In september was er ophef over een Nederlandse transporteur die kampte met een defect aan het ventilatiesysteem. Driehonderd biggen overleden onderweg naar Spanje, zonder dat de chauffeur het in de gaten had.

„Wij vinden het belangrijk dat we ons werk goed doen. Voor onze klanten en voor onze dieren”, zegt Willie Slegers, directeur van W. Slegers Internationaal Veetransport. Maar het werk moet ook winstgevend zijn, voegt hij eraan toe. Slegers beschouwt zich niet als 'dierenliefhebber', maar redeneert pragmatisch. Hij vervoert vooral fokdieren, ruim één miljoen per jaar, in alle soorten en maten. Het is in het belang van zijn klanten dat die in goede conditie zijn als ze aankomen. De publieke

opinie speelt ook een rol, erkent Slegers. „Je krijgt het niet meer verkocht als je dieren dicht opeengepakt vervoert.”

Op het scherm is een schaap te zien dat met één poot uit een overvolle vrachtwagen steekt. Na lang sjorren geven de mannen in beeld het op en trekken het beest er weer uit. De chauffeurs sissen afkeurend. Daarna verdwijnt een jonge stier in een vrachtkist onder een truck. „Ocharm”, zegt een kale man. „Het is toch niet te geloven.”

Veel chauffeurs zijn begaan met beesten, zeggen ze. Juist daarom vervoeren ze geen pakken suiker, maar levende vracht. „Veel van ons zijn op een boerderij opgegroeid”, zegt Adrie Jacobs.

‘U bent verantwoordelijk voor de dieren tijdens de reis!’, verschijnt in grote letters op het scherm. Dat kan lastig zijn, reageert chauffeur Erwin Scheepers. Gewonde dieren mag je niet meenemen op transport: zij lijden te veel onderweg. „Maar het is moeilijk als een boer daarover met ons in discussie gaat.” Scheepers doet in zo'n geval gewoon de klep dicht. „Maar een volgende keer neemt die boer een chauffeur die zo'n dier wel meeneemt”, weet collega Mari van Dongen.

Directeur Slegers noemt een ander probleem. Slachtkoeien moet je niet op twee lagen vervoeren, vindt hij. De grootste dieren hebben dan te weinig ruimte. In het ergste geval halen ze hun rug open. „Maar je kunt niet 25 koeien vervoeren, waar anderen er vijftig per vrachtwagen doen. Dan red je het niet.”

Binnen koepelorganisatie Vee-trans is Slegers drijvende kracht achter uniforme kwaliteitsregels. Die moeten in januari voor de hele

sector gelden, en over een jaar ook voor buitenlandse vrachtwagens in Nederland. Daarna kunnen ze geleidelijk strenger worden.

Eyes on Animals is enthousiast. „Slegers neemt dierenwelzijn serieus en is bereid in discussie te gaan met organisaties zoals de onze”, stelt Moffat. Bovendien werkt zijn bedrijf mee aan wetenschappelijk onderzoek naar dierenwelzijn.

Toch blijft er onenigheid. Eyes on Animals zou graag zien dat jonge dieren pas vanaf een hogere leeftijd vervoerd mogen worden, omdat ze onderweg geen melk kunnen krijgen. „Ik schrok ervan dat de chauffeurs van Slegers afgelopen juli zijn doorgereden bij temperaturen boven de 35 graden”, zegt Moffat.

Als er nog meer misstanden in beeld verschijnen, beginnen sommige chauffeurs te morren. „Waarom laten jullie nou nooit eens zien wat er goed gaat”, zegt een oudere man. Andere chauffeurs sluiten zich daar in de pauze bij aan. „Als we voorbeelden van hoe het wél moet hadden gezien, konden we er misschien verbeterpunten uithalen”, zegt Jan Dijkmans. „Die aandacht is goed, maar de meeste regels kenden we al wel”, zegt Scheepers. „Ze wisten niet dat je dieren op meer dan 90 procent van de zwangerschap niet mag vervoeren”, reageert Moffat. „Het kennisniveau loopt erg uiteen.”

Dan is het tijd voor een slotspel. Wie een vraag over dierenwelzijn fout beantwoordt, loopt het risico een plastic dier te verliezen uit zijn speelgoedvrachtwagen. Een aantal chauffeurs stort zich in de strijd, anderen houden zich afzijdig. Als ze zich lachend naar de maaltijd in het restaurant begeven, blijft de brochure 'Levend diertransport' op de meeste tafeltjes achter. Moffat aarzelt. „Dat is geen goed teken, he?”

Vervolg op pag.

Vervolg van pag.

'Chauffeurs moeten hun beroepstrots terugkrijgen'

Het is een opvallende samenwerking, erkent Lesley Moffat van Eyes on Animals: dierenbeschermers die een cursus geven aan veetransporteurs. De Nederlandse organisatie geeft al langer trainingen aan onder meer Belgische agenten die vee-transporten controleren.

„Ik dacht: de training van chauffeurs is iets dat hun baas moet regelen en niet een non-profit organisatie”, zegt Moffat. Het Almelose transportbedrijf Keus en Mollink klopte als eerste bij haar aan. „De directeur was bezorgd over de kennis van Europese regels onder zijn personeel. Chauffeurs krijgen iedere vijf jaar een cursus, maar die duurt één dag en is alleen theoretisch. Dierenwelzijn is een onder-

deel. Na een paar jaar vergeten ze wat er in de wet staat.”

Eyes on Animals bedacht daarom een extra training. Het bedrijf van Willie Slegers is het tweede dat eraan meedoet.

Via chauffeurs kan haar organisatie veel voor dieren betekenen, realiseert Moffat zich nu. „Zij zijn een belangrijke schakel in het vervoer en moeten hun eigen verantwoordelijkheid nemen. Chauffeurs moeten hun beroepstrots terugkrijgen.”

Eyes on Animals geeft hen de kennis om tegen foute beslissingen van boeren of veeartsen in te gaan.

De organisatie voert zelf controles uit onderweg, bij slachthuizen en veemarkten. Juist daardoor heeft ze

goede contacten met de transportsector. „We geven veel positieve feedback”, legt Moffat uit.

Ze erkent dat notoire overtreders zich niet zullen melden voor een workshop. „Het kost veel tijd om dat te veranderen.”

Moffat hoopt dat chauffeurs elkaar de maat gaan nemen en de politie bellen als ze overtredingen zien. Zo kunnen ze zelf de oneerlijke concurrentie van overtreders tegen gaan.

In de volgende training, die voor de lente op het programma staat, wil Moffat ook een praktijkdeel inbouwen bij een verzamelplaats voor vee. Ze krijgt hulp van een dierenarts, die de chauffeurs leert diergedrag te herkennen. Zo kunnen ze bijvoorbeeld zieke dieren uit de groep pikken.